

علائم وقف

و

نشانه های تلفّظ و ضبط

در

قرآن

عثمان طه

سید رضا فاطمی

سرشناسه : فاطمی، سیدرضا، ۱۳۵۴.
 عنوان و نام پدیدآور : علائم وقف و نشانه‌های تلفظ و ضبط در قرآن عثمان طه / سیدرضا فاطمی.
 مشخصات نشر : آمل : وارث وا، ۱۳۹۱.
 مشخصات ظاهری : ۶۴ ص.
 شابک : ۷۵-۷۵۸۹۴-۶۰۰-۹۷۸-۶۰۰-۵۸۹۴-۷۵-۲
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 یادداشت : کتابنامه : ۶۴ ص.
 شمارگان : ۱۰۰۰ جلد
 موضوع : قرآن _ علائم وقف
 رده بندی کنگره : ۷۹/۶BF/۸۴۲ف ۱۳۹۱
 رده بندی دیویی : ۲۹۷/۱۵۱
 شماره کتابشناسی ملی : ۲۹۶۱۷۷۱

علائم وقف و نشانه‌های تلفظ و ضبط در قرآن عثمان طه

سید رضا فاطمی

صفحه آرایی و طرح جلد : عبدالله تقی زاده

نوبت چاپ : اول - ۱۳۹۱

چاپ و صحافی : سیرنگ - مبین

شمارگان : ۱۰۰۰ جلد

قیمت : ۳۰۰۰ تومان

انتشارات وارث وا

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است

مرکز پخش : شهرستان آمل، دارالقرآن روح الامین

(۰۹۳۹۷۷۶۲۶۱۱)

فهرست	صفحه
مقدمه	۷
دعا قبل از تلاوت قرآن کریم	۱۰
درس اول : زندگینامه عثمان طه	۱۲
درس دوم : کتاب های مشهور علائم وقف	۱۵
درس سوم : تاریخچه علامت گذاری و خط در قرآن کریم	۱۹
درس چهارم : اهلیت، تعریف و شیوه های وقف	۲۴
درس پنجم : علائم و نشانه های کاربردی روی حروف در قرآن عثمان طه	۳۵
درس ششم : علائم و نشانه های وقف در قرآن عثمان طه	۵۴
دعا هنگام ختم قرآن کریم	۶۲
منابع	۶۳

تقدیم به :

روح پرفتوح مادر عزیزم مرحومه مشهدی مرضیه رضایی

« غزل هجر مادر »

ای مادر من بهر تو من جان بسپارم
بی روی تو چون حبسم و رفته است قرارم
ای خرمی خطه بستان وجودم
چون بلبل گمکرده گلی خسته و زارم
هر دم که کنم یاد تو ای مظهر خوبی
بر جامه جان رایحه بوی تو دارم
ای جان عزیزان که زما کوچ نمودی
در هجر تو عمرم به فنا، جان به لب آرام
ای چشمه جوشنده صافی و محبت
با بود تو سرسبز در این فصل بهارم
سرو قد صبر، آمده خم از غم هجرت
چون صبر مراست چنان ابر بیمارم
تو اصل رضا وصل رضا آیه نوری
هر وقت که دلم تنگ شود رویه تو آرام

سروده ۱۳۷۷/۱/۳۰

مقدمه :

الحمد لله رب العالمين ، باعث الانبياء والمرسلين وافضل صلواته على سيد الانبياء و خاتم النبيين و على آله المُنْتَجِبِينَ المعصومين (عليه السلام) لاسيما بقية الله في الارضين ، و ارواح العالمين لِتراب مقدمه الفداء (عج الله تعالى فرجه) .

درود و سلام به تمامی پیام آوران راستین الهی به بشر از جناب آدم ابوالبشر (علیه السلام) تا خاتم آنان خواجه کائنات جناب سفیر کبیر الهی، حضرت محمد بن عبد الله صلی الله علیه وآله که راهنمایان انسان ها از ظلمات به سوی نور ، و ساریانان بزرگ قافله ی بشریت به سر منزل مقصود بوده اند . و به فرموده حکیم شریعتی در گلشن راز :

در این ره انبیاء چون ساربانند	دلیسل و راهنمای کاروانسند
وزایشان سید ما گشته سالار	هم از اول هم او آخر در این کار

و درود و سلام بر پیشوایان معصوم (علیه السلام) و بر حق شیعه ، به ویژه جناب خاتم الاوصیاء عجل الله تعالی فرجه الشریف که زیباترین جلوه های رزم و عالی ترین مفسران وحی و قرآن ناطقند و باران معارف اسلام ناب از دامن بلند این قله های سربه فلک کشیده بر سرزمین جان تشنگان معرفت ، باریدن گرفته و این باران رحمت پیوسته تا دامنه ی

قیامت مستدام است ، تاریخ علم در همه ی ابعاد و به ویژه در بعد معارف حقه، رهین فیض کلام روح بخش آنان است .

و درود و سلام بر روح بلند رهبر انقلاب ، خمینی بزرگ ، رضوان الله تعالی علیه و همه شهیدان انقلاب اسلامی که با نثار جان خویش زمینه را برای نشر معارف حقه ی تشیع فراهم ساختند . نامشان گرامی و یادشان و راهشان بر رهرو باد . قرآن کریم ، پرمحتواترین و کاملترین کتاب آسمانی است . همچنین قرآن ثقل اکبر رسالت و معجزه ی ابدی نبوت است. درمان همه دردهای فکری و روحی و زداینده ی همه تردیدها و تزلزلهای اعتقادی است . سپاس خدای را که ذکر او شفا و اسم او دواست و سامع دعا و دافع بلاست . یادمان باشد که قرآن را یاد می گیریم تا آن را به زیبایی بخوانیم و به همان زیبایی عمل کنیم . خدا را شاکر هستیم که فرصتی پیش آمده تا کار تحقیقی خود را تحت عنوان « علائم وقف و نشانه های تلفظ و ضبط در قرآن عثمان طه » را ارائه دهم . باشد که رضایت قرآن پژوهان را جلب کند . انشاءالله

باید بنده سپاسگزار کسانی باشم که از خرمن دانش ارزشمندشان بهره ها بردم و همواره پیشرفت های علمی ، پژوهشی خودم را در قرآن ، مدیون این عزیزان می دانم :

مرحوم حاج مرتضی رنجبر (رحمه الله علیه) بورانی آمل در هئیت نماز و قرآن چهارده معصوم ملت آباد شهرستان آمل .

حجة الاسلام والمسلمین استاد محمدرضا شهیدی ، مدرس روحوانی و تجوید .

استاد ابوالفضل علامی ، مدرس آواشناسی و وقف و ابتداء .

مهندس علی اصغر شعاعی ، مدرس نغمات و الحان .

جناب حجة الاسلام والمسلمین کاوه ، رئیس محترم اداره قرآن ، نماز و عترت اداره کل آموزش و پرورش استان مازندران ، مشوق تالیف این کتاب و همچنین در اختیار گذاشتن منابع .

و در پایان از خانواده ی محترم خودم ، فرزندان ، به ویژه همسر در تحمل سختی ها و تشویق هایشان تشکر و قدردانی می نمایم .

إِلَهِی وَفَّقْنَا لِمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى - سیدرضا فاطمی

دعا قبل از تلاوت قرآن کریم

حضرت امام جعفر صادق (ع) قبل از قرائت قرآن ، هنگامی که قرآن را به دست می گرفت ، این دعا را می خواند : «اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْهَدُ أَنَّ هَذَا كِتَابُكَ الْمَرْكُوبُ مِنْ عِنْدِكَ عَلَى رَسُولِكَ مُحَمَّدٍ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَكَلامُكَ النَّاظِقُ عَلَى لِسَانِ نَبِيِّكَ ، جَعَلْتَهُ هَادِيًا مِنْكَ إِلَى خَلْقِكَ ، وَحَبْلًا مُصِيدًا فِيمَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ عِبَادِكَ . اللَّهُمَّ إِنِّي نَشَرْتُ عَهْدَكَ وَكِتَابَكَ . اللَّهُمَّ فَاجْعَلْ نَظْرِي فِيهِ عِبَادَةً ، وَقِرَائَتِي فِيهِ فِكْرًا ، وَفِكْرِي فِيهِ اعْتِبَارًا . وَاجْعَلْنِي مِنْ أَقْطَبِ سَائِرِ مَوَاعِظِكَ فِيهِ ، وَاجْتَنِبْ مَعَاصِيكَ ، وَلا تَطْغِبْ عِنْدَ قِرَائَتِي عَلَى سَمْعِي ، وَلا تَجْعَلْ عَلَيَّ بَصَرِي غِشَاوَةً . وَلا تَجْعَلْ قِرَائَتِي قِرَاءَةً لَا تَدْبُرُ فِيهَا ، بَلْ اجْعَلْنِي أَتَدْبُرُ آيَاتِهِ وَأَحْكَامَهُ ، أَخِذًا بِشَرَائِعِ دِينِكَ . وَلا تَجْعَلْ نَظْرِي فِيهِ غَفْلَةً ، وَلا قِرَائَتِي هَذَا ، إِنَّكَ أَنْتَ الرَّؤُوفُ الرَّحِيمُ . (بحار الانوار ، علامه مجلسی ، ج ۸۹ ، ص ۲۰۷)

ترجمه : بار خدایا ! گواهی می دهم که این همان کتابی است که از سوی تو بر پیامبرت محمد بن عبادا... (صلی الله) نازل شده ، و سخن گویای توست که بر زبان پیامبرت جاری گشته است . خدایا ! تو قرآن را از سوی خویش راهنمای خلق و وسیله ی ارتباط میان خود و بندگانت قرار داده ای . بار خدا ! من پیمان و کتابت را منتشر ساختم ، از این رو خدایا نگاهم را در آن عبادت و تلاوتم را همراه با اندیشه ، و اندیشه ام را در آن مایه ی عبرت قرار ده . پروردگارا ! مرا از کسانی